

13.1.2011

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: **Lūgumraksts Nr. 0613/2007, ko iesniedza Lielbritānijas valstspiederīgais *Robert Houlston* un kam pievienoti 5 paraksti, par šķēršļiem ES pilsoņu tiesībām balsot un kandidēt pašvaldību un Eiropas vēlēšanās Spānijā**

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs, politiskas partijas biedrs, kas pārstāv Spānijā rezidējošus Eiropas pilsoņus no citām dalībvalstīm, izsaka pieļāvumu, ka tūkstošiem ES pilsoņu vēlēšanu tiesības tika nopietni pārkāptas nesen notikušajās vietējās vēlēšanās Spānijā. Jo īpaši viņš kritizē Orihuelas pašvaldības iestāžu pieļauto nolaidību un trūkumus Alikantes provincē attiecībā uz iepriekšējām formalitātēm, kas nepieciešamas, lai iedzīvotāji, kas nav spāņi, izmantotu savas tiesības balsot (Orihuelas piekrastes iedzīvotāju skaits ir 20 000, no kuriem 60 % ir briti). Norādot, ka tie, kuriem ir tiesības balsot, ir galvenokārt pensionāri, no kuriem dažiem ir veselības problēmas un kuri turklāt nerunā spāniski, viņš ir kritiski noskaņots pret kļūdām, ko izdara pašvaldības un pasta iestādes, izplatot māsaimniecībām paziņojumus par nodomu balsot. 75 % paziņojumu veidlapu nenonāk līdz tiem, kuriem tās domātas, jo ir vai nu noklīdušas, vai nepareizi adresētas. Šo haotisko stāvokli, kas simptomātiski norāda uz attiecīgās teritorijas apbūves pārblīvību, rada vietējās vēlēšanu iestādes pārraudzības trūkums, kas, pēc parakstītāju domām, nenodrošināja vajadzīgo palīdzību tiem balsstiesīgajiem, kas paši ieradās, lai pierēģistrētos vēlēšanu sarakstā. Šķiet, ka vēlētaji saskārās arī ar valodas un loģistikas problēmām, kas neattaisnojami neļāva viņiem iesniegt protestu. Tā rezultātā mazāk nekā 10 % rezidējošo balsstiesīgo ES pilsoņu bija reģistrēti pašvaldības sarakstā, un tas nozīmēja, ka trešā daļa vietējo iedzīvotāju nebija pienācīgi pārstāvēti jaunievēlētajā pašvaldības padomē. Lūgumraksta iesniedzēji lūdz Eiropas Savienību rīkoties, lai novērstu birokrātiskos šķēršļus, kas diskriminē citu dalībvalstu pilsoņus, kuri grib izmantot savas vēlēšanu tiesības atbilstīgi Kopienas tiesību sistēmai.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2007. gada 5. novembrī. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 192. panta 4. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2008. gada 10. jūnijā.

Lūgumraksta iesniedzēji sūdzas, ka Orihuelas pašvaldības (Spānijā) vēlēšanu institūcijas nav ievērojušas vēlēšanu tiesības, kas ar EK Līguma 19. panta 1. punktu piešķirtas ES pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav.

Saskaņā ar lūgumraksta iesniedzēju sniegto informāciju procentuāli ļoti liels daudzums vēlētājiem adresēto balsošanas pieteikumu, ko pašvaldība izsūtīja pa pastu pirms 2007. gada maija vietējām vēlēšanām, nerasniedza adresātus. Aptuveni 12 300 no kopumā 16 000 izsūtīto pieteikuma veidlapu tika atsūtītas atpakaļ nepiegādātas, jo pašvaldība sarakstē bija norādījusi nepareizas adreses. Ņemot vērā nepiegādāto sūtījumu lielo skaitu, atbildīgās institūcijas nolēma izsūtīt pieteikuma veidlapas otrreiz.

Lūgumraksta iesniedzēji apgalvo, ka lielais nepiegādāto sūtījumu skaits saistīts ar oficiālo adresu nepareizu pārvaldību Orihuelā. Pēc viņu domām, ir milzīga neatbilstība starp oficiāli izmantotiem urbanizācijas nosaukumiem un faktiskajiem nosaukumiem, kurus pasta nodaļas spēj identificēt.

Lūgumraksta iesniedzēji uzskata, ka pasta izmantošana, t.i., aizpildītu pieteikuma veidlapu nosūtīšana atpakaļ atbildīgām institūcijām, nav vienīgais veids, kā piedalīties pašvaldību vēlēšanās. Reģistrēties balsošanai var arī, personīgi dodoties uz atbilstošo iestādi un aizpildot pieteikumu.

EK Līguma 19. panta 1. punktā noteikts, ka Savienības pilsonim/-ei, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsonis/-e viņš/viņa nav, ir tiesības balsot un kandidēt dzīvesvietas dalībvalsts pašvaldību vēlēšanās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā valsts pilsoņiem.

Direktīvā 94/80 noteikti pasākumi, kā īstenot šīs tiesības, un tās 7.1 pantā norādīts, ka vēlētāji izmanto savas balsstiesības pašvaldību vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, ja viņi izteikuši šādu vēlēšanos.

Direktīvā nav norādīta nedz administratīvā procedūra, kā iesaistīt Kopienas vēlētājus, nedz arī metode, kādu ES pilsoņi izmanto, lai izteiktu savu vēlmi balsot. Dalībvalstu ziņā ir izstrādāt īpašus un piemērojamus noteikumus.

Konkrētajā gadījumā ir divas metodes, kā izteikt vēlmi balsot. Pirmā — ES pilsoņiem ir atļauts personīgi vērsties pie kompetentām iestādēm dzīvesvietas dalībvalstī un lūgt iespēju piedalīties vēlēšanās. Šī procedūra tiek plaši izmantota dalībvalstīs. Ja šī procedūra darbojas un nosacījumi ir tādi paši kā valsts pilsoņiem, var uzskatīt, ka EK Līgumā piešķirtās vēlēšanu tiesības ES pilsoņiem tiek realizētas pareizi. Otra metode ir pieteikuma veidlapu izsūtīšana pa pastu. Direktīvā nav noteikts pienākums, ka dalībvalstīm šai nolūkā būtu jāsaņem personīgas vēstules iesaistītajiem pilsoņiem.

Šajos apstākļos fakts, ka Orihuelas pašvaldības izsūtītās pieteikuma veidlapas nerasniedza visus Kopienas vēlētājus, kam tās tika adresētas, pats par sevi nav šķērslis īstenot balsstiesības, ņemot vērā alternatīvas metodes pieejamību.

Izskatot lūgumraksta iesniedzēju norādīto gadījumu, Komisija nav konstatējusi, ka Orihuelas pašvaldība būtu pārkāpusi Kopienas tiesību aktus.

Attiecībā uz vispārīgo jautājumu par Spānijā rezidējošo ES pilsoņu informēšanu par viņu vēlēšanu tiesībām 2005. gada 30. maija ziņojumā par pašvaldību vēlēšanām¹ un 2006. gada 12. decembra ziņojumā par 2004. gada EP vēlēšanām² Komisija konstatēja, ka papildus individuālām vēstulēm Spānijas valsts varas iestādes izvērta TV un radio kampaņas, izplatīja brošūras un atvēra tīmekļa vietnes, lai iepazīstinātu ar šīm vēlēšanu tiesībām.

Saistībā ar 2007. gada pašvaldību vēlēšanām Spānijas Iekšlietu ministrija uzsāka kampaņu, kas ietvēra TV un radio reklāmas, kurās Eiropas Savienības pilsoņi tika informēti par tiesībām piedalīties šajās vēlēšanās un par īpašu tālruņa numuru, uz kuru zvanot bija iespējams saņemt papildu informāciju. Turklāt balsu skaitīšanas iestādes tīmekļa vietnē angļu valodā tika sniegta sīka informācija par iespējām izmantot šīs tiesības.

Turpmākos Komisija ziņojumos par šo direktīvu ieviešanu tiks sniegts pārskats par to, vai dalībvalstis nodrošina aktuālu informāciju par šiem jautājumiem.

4. Komisijas papildu atbilde, kas saņemta 2011. gada 13. janvārī

Komisija, papildinot savu iepriekšējo paziņojumu par šo lūgumrakstu, vēlētos darīt zināmu Lūgumrakstu komitejai, ka pēdējais ziņojums par Direktīvas 94/80 (ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā tiesības balsot un kandidēt pašvaldību vēlēšanās izmanto Savienības pilsoņi, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav) īstenošanu tika pieņemts 2002. gadā un atrodams šajā vietnes adresē:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0260:EN:NOT>

Nākamais ziņojums par šo jautājumu tiek plānots 2011. gadā.

Attiecībā uz ES pilsoņu piedalīšanos Eiropas vēlēšanās — pēdējā ziņojumā par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas tika pieņemts 2010. gada 27. oktobrī kopā ar 2010. gada ziņojumu par pilsonību, tiek izvērtēta šo tiesību īstenošana un tiek identificēts, kādas turpmākas darbības ir nepieciešamas.

Šos ziņojumus var lejupielādēt, izmantojot šādu saikni:

http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V5&T2=2010&T3=603&RechType=RECH_naturel&Submit=Search

"

---

¹ COM/2002/260

² COM/2006/790